

Rökfria skolor – en stödjande och skyddande miljö för barn och unga

Vi vet alla att rökning är skadligt. Även ungdomar känner till det. Trots det är det många unga som börjar röka eller bruka annan tobak.

Skolan är en självklar plats för möten mellan ungdomar och även mellan vuxna och ungdomar. Här kan vi lära, utvecklas och påverka varandra i olika riktningar. När skolan är rökfri påverkar vi möjligheten att ungdomar förblir rökfria. Detta, tillsammans med tobakslagstiftningens tydliga krav, är bakgrunden till att ni har fått, eller kommer att få, ett tillsynsbesök på er skola där vi följer upp att skolan är rökfri. Vi gör både anmälda och oanmälda tillsynsbesök. Vill ni gärna att vi avtalar en tid för besöket hör ni av er till oss. Se kontaktuppgifter nedan.

Kravet att skolan ska vara rökfri har funnits i mer än 20 år. Trots det förekommer rökning på flera av våra skolor. Nio av tio dagligrökare börjar röka innan de fyllt 18 år. Om vi tillsammans kan förhindra att barn börjar röka gör vi en stor investering för en bättre hälsa.

Ny lag om tobak och liknande produkter från den 1 juli 2019

Lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter som ersatt den tidigare tobakslagen är en precis som sin föregångare en skyddslag. Ett viktigt syfte med lagen är att skydda barn och ungdomar från rökning och passiv rökning genom att tillhandahålla rökfria miljöer.

Rökförbud i skolans och barnomsorgens lokaler och utemiljöer

Enligt lagen är rökning förbjuden i lokaler avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn eller ungdom. Detsamma gäller på skolgårdar i anslutning till grund- eller gymnasieskolor och på motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem.

Entréer till offentliga lokaler

Från den 1 juli 2019 är rökning också förbjuden vid entréer till lokaler avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn och ungdomar. För skolor som saknar skolgård innebär det att åtminstone den entré som allmänheten har tillträde till, exempelvis till expeditionen eller liknande, omfattas av rökförbudet. Det rökfria området måste vara så pass stort att tobaksrök och rök eller utsläpp från andra produkter inte kommer in i lokalerna eller andra utrymmen. Vid tillsyn bedömer kommunen i varje enskilt fall hur långt det rökfria området vid en entré sträcker sig och har en dialog kring detta med den som ansvarar för att upprätthålla rökförbudet. Utgångspunkten för en sådan bedömning måste vara syftet med bestämmelsen – framförallt skydda barn och andra känsliga personer. Det ska vara möjligt för till exempel allergiker att ta sig in och ut ur en lokal eller utrymme där det råder rökförbud utan att exponeras för rök.

Ansvarig för rökförbudet

Den som äger eller disponerar en lokal eller ett utrymme ansvarar för att rökförbudet efterlevs. På en skola innebär det att det är rektorn som är ytterst ansvarig.

Förtydligande om skyltar

Kraven på den som ansvarar för rökförbudet har blivit tydligare. Den som är ansvarig ska genom skyltning tydligt informera om rökförbudet och vid behov ingripa med information och tillsägelser. Om någon trots tillsägelser röker får denne avvisas. Som ansvarig har man stora möjligheter att själv utforma skyltar som upplyser om rökförbudet. Den som är ansvarig ska också se till att det inte finns några askkoppar inom det område som är rökfritt.

Produkter som omfattas av rökförbudet

Rökförbudet omfattar cigaretter, elektroniska cigaretter, örtprodukter för rökning, vattenpipa och andra produkter som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak.

Kommunens ansvar

Kommunen är tillsynsansvarig över rökfria miljöer och kan om lagen inte efterlevs förelägga, med eller utan vite, den som är ansvarig att vidta åtgärder. I Helsingborg ligger ansvaret för tillsynen av rökfria miljöer på tillståndsenheten som är placerad i socialförvaltningen. Tillståndsenhetens inriktning i tillsynen av rökfria miljöer är att i första hand åstadkomma rökfria miljöer genom dialog med ansvariga för miljöerna.

Var vänder du dig för att få mer information eller stöd?

För information om tillsyn av rökfria miljöer kontaktar du tillsynshandläggarna på tillståndsenheten. Hit kan du även vända dig med tips om butiker som säljer tobak eller e-cigaretter till minderåriga. Du hittar kontaktuppgifter till handläggarna nedan. Du kan även besöka [Rökfria miljöer | Företagare Helsingborg \(foretagare.helsingborg.se\)](https://www.helsingborg.se/om-helsingborg/for-att-leva-here/rokfria-miljoer), sök på rökfria miljöer).

LÄS MER OM RÖKFRIA MILJÖER
GEONOM ATT SCANNA MIG!

Vill du ha hjälp med förebyggande insatser för att eleverna inte ska använda tobak, alkohol eller andra droger? Den förebyggande samordnaren på tillståndsenheten kan kostnadsfritt stödja din skola i ett långsiktigt hälsofrämjande och förebyggande arbete, se kontaktuppgifter nedan. Du kan även besöka [Verktöglådan | Helsingborgs stad \(verktogs-ladan.hbg.se\)](https://www.helsingborg.se/om-helsingborg/for-att-leva-here/verktogs-ladan) för inspiration. Även elevhälsan är ett naturligt stöd i arbetet.

Kontaktuppgifter:

Förebyggande samordnare Stefan Åberg
stefan.berg@helsingborg.se
Tel 042-10 76 09

Tillsynshandläggare Matilda Hetlesæther
matilda.hetlesaether@helsingborg.se
Tel 042-10 25 47

Tillsynshandläggare Per-Eric Gällblad
per-eric.gallblad@helsingborg.se
042-10 65 59

